

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
 Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
 Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
 Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List za politiko, gospodarstvo in prosveto

Izhaja vsako sredo.

Stane četrtletno: 1 šiling.
 celoletno: 4 šilinge.

Za Jugoslavijo

četrtletno: Din. 25.—
 celoletno: Din. 100.—

Pozamezna številka 10 grošev.

Koroški deželni zbor.

(Konec.)

Posl. Lichtenegger poroča o elektrifikaciji turške železnice. Elektrarna v Mallnitzu je gotova. Edina važnejša gorska železnica še vozi s paro, tujski promet je v zadnjem času zelo narastel, a proga še vedno ni elektrificirana, ki bi prinesla večjo varnost in udobnost potnikom. Deželna vlada naj stori pri zvezni vladi in železniški glavni direkciji odločne korake, da se ta proga enkrat elektrificira. Električni pogon vlakov prihrani državi eden in pol milijona S na leto. — Inž. Pichler: Elektrifikacija je za Koroško vsekako velikega pomena. Pri tem pa se ne sme iti tako daleč, da bi se vsled samega štedenja prelomila beseda, ki se je svečano dala Koroščem v času plebiscita, namreč gradnja vzhodne železnice. Predlog je bil sprejet.

V letih 1924 in 1928 je napravil potok Kneža okrog Grebinskega Kloštra mnogo škode. Potok izvira na južnem delu Svinške planine in ima 790 m padca. Stavbinski odbor predlaga, da bi se vsi hudourniki na južni strani Svinške planine v najkrajšem času pregledali, da bi se napravili načrti in izračunali stroški ter se del stroškov vpostavlja že v proračun za prihodnje leto. — V občinah Forst in Lading v Labudski dolini je tamošnji potok, ki izvira 2081 m visoko na Svinški planini in katerega struga je dolga 16 km, odnesel vse mostove. Posestniki na Svinški planini so od prometa popolnoma odrezani. Predlanskem je stala poprava ceste v obeh občinah 49.000 S in siromasne občine so si morale najeti posojilo, da so mogle prispevati 37.000 S. Nove obremenitve ne prenesejo več, da bi pa bila cesta zopet uporabna, je potrebnih še 60.000 S. Dotična cesta naj se še enkrat pregleda in deželna vlada naj poroča deželnemu zboru, koliko bi mogla prispevati dežela. — Mostovi preko Zile morajo dobiti temelje, ki bodo vzdržali vsako povodenj. Most v Radnji vasi tega ni imel in se je moral zato podreti. Deželna vlada mora gledati, da bodo dobili mostovi res trpežne temelje, dalje naj očisti vse hudournike samoraslega lesa. — Govori se tudi o regulaciji obeh potokov, ki tečeta skozi Reisah. — Za namestnika deželnega svetnika je bil mesto pokojnega Šimna Gaggla s 37 glasovi izvoljen poslanec Amlacher.

Obračun nadaljevalno-šolskega fonda za leto 1927 izkazuje 374.527 S 12 g dohodkov, 226.698 S 65 g izdatkov in 147.828 S 47 g prebitka. — Predlogu posl. Lore glede nadaljevanja gradnje zdravilišča Lass se ne prizna nujnosti. — Soc. dem. vprašujejo deželnega glavarja, kako je z razmerami v epidemičnem oddelku deželne bolnice, kjer se otroci okužijo. — Doslej je veljala postava, da gostilne in kavarne od sobote opoldne do ponedeljka opoldne in pred in po praznikih ne smejo točiti žganih pijač. Medtem je trgovcem prodajanje žganih pijač v tem času dovoljeno. To vodi k zlorabi in ovadbam. Štajerska je to postavo že ukinila. Predlagatelji zahtevajo, da se postava razveljavi tudi na Koroškem. — Glede ljudskošolskih knjig vladajo sedaj zelo nezdrave razmere. Za nekatere predmete sploh ni knjig na razpolago. Učitelj napiše kratko vsebino predmeta na šolsko tablo in otroci morajo prepisati. Pri tem pa se pogosto pripeti, da otrok napačno prepíše ali pa dotično uro zamudi mogoče vsled bolezni. V tem slučaju sploh ne more več slediti pouku. Starši otrokom ne morejo pomagati, ker ni knjig. Tudi ni dobro, da se pogosto šele po par tednih pove, katere knjige naj si

nabavijo otroci, in knjige se uporabljajo vedno druge. Starše z mnogoštevilnimi otroki to hudo obremenjuje, ker mlajši ne morejo rabiti knjig starejših otrok. Kršč. soc. predlagajo, naj deželni šolski svet zadevo prouči in poroča, kako bi se dali ti nedostatki popraviti.

Gospodarski odsek predlaga, da bi deželna davkarija pri zemljiščih, ki imajo več lastnikov in jih ali skupno izkoriščajo ali pa vsako leto drug sosesestnik, predpisala neposredni davek vsakemu solastniku posebej po obsegu njegovega dela ali po pravici do izkoriščanja. Isto naj bi storila tudi zveza. Doslej so prihajali ti davčni nalogi na vas ali na enega od solastnikov. Se sprejme.

Sledečim občinam se dovoli, da smejo pobirati občinsko doklado nad 100 odstotkov: Brdo pri Šmohorju 250, Železna Kapla 350, Gorice na Zili 120, Grebinj 120, Št. Jakob v Rožu zemljiški davek 120, hišni 150, Gozdanje 160, Marija na Zili 130, Zgornja Vesca 170, Pokrče 160, Št. Štefan na Zili 200, Tinje 110, Velikovec 200, Slovenji Plajberk 170, Vernberg 140, Sele 150, Straja vas 150, Št. Peter pri Celovcu 300, Št. Vid ob Glini 350 in Vetrinj 110 odstotkov. Stalno se množi število občin, ki imajo nad 100 odstotno občinsko doklado, ki postaja naj občutljivejši izmed vseh davkov.

Ko je bil dnevni red seje izčrpan, je odgovoril deželni glavar dr. Lemisch na razna stavljenja vprašanja. Glede nerednega dostavljanja pošte v Dravski in Zilski dolini ne leži krivda pri železnici, temveč pri poštni upravi. Deželna vlada se je obrnila na poštno ravnateljstvo. — Odgovoril je tudi na vprašanje glede preprečitve, ko je bila igralka tik pred predstavo igre v Domu sv. Jožefa v Hodišah nasilno odvedena, da ni mogla igrati. — Glede odloka okrajnega glavarstva Wolfsberg je dal deželni glavar ukaz, da se mora odlok radi pripustitve namestnikov k sejam občinskih odborov preklicati, ker napačno uporablja tozadevne postavne določbe. — Glede poročevalske službe listom od ministrstva še ni ugodne rešitve. — Glede telefonskih nedostatkov pri orožništvu omenja, da je na Koroškem samo 17 postaj več, ki nimajo telefona, na manjših postajah pa ni mogoče uvesti 24urne pripravljenostne službe. Prihodnja seja se skliče pismenim potom.

Avstrijsko gospodarstvo.

Eden najodličnejših poznavalcev avstrijskega gospodarstva je dr. Sieghart, predsednik banke Bodenkreditanstalt. Na občnem zboru tega zavoda je spregovoril tudi o splošnem položaju gospodarstva v Avstriji. Iz zanimivih izjavanj posnemamo sledeče: „Dunaj in Avstrija sta nekako na točki, kjer so stalni pretresljaji zemlje. Zanimivo je to, ali neprijetno za prebivalce. Gospodarstvo Evrope se v teku 10 let po vojni še nikakor ni ustalilo. Vse je še razdrapano in v nemirnem razsulu. Države, ki se svojih poljskih pridelkov ne morejo iznebiti, gradijo tovarne in druge, katerih tovarne nimajo odjemalca, dvigajo poljedelstvo. Staro gospodarsko ravnatežje se podira, ko vsaka država stremi po autarkiji, po samooskrbi. Občudovati moramo bistroumnost, prilagodevanje, neutrudljivost svojih tovarnarjev in trgovcev. Po neskončnem trudu se jim le posreči najti kupca in izhoda za svoje izdelke.“

Domače težkoče.

Neznosna so bremena, ki jih plačujemo za javne in pol javne namene, ter često za vznemirjanje produkcije po političnih borbah

med brezobzirnimi strankami. Kakor čudež se mi zdi, da le še napredujemo, četudi počasi. veliko počasneje, kakor bi se moglo napredovati, ko bi bilo v politiki manj strasti in bi se jemalo na gospodarstvo več ozira.

Napredek.

Žitni pridelek se je od l. 1919 sem podvojil, pridelek sladkorne pese šestkrat pomnožil. Žitvine imamo več nego pred vojno in mleka že dvakrat toliko izvažamo, kakor ga uvažamo. Na polju industrije smemo opozarjati na zgradbo vodnih sil. Električna moč se je z zgradbo vode pomnožila od l. 1918 za 125%. Zelo močno se je dvignila pridelava premoga in železne rude. L. 1919 smo pridelali 2,5 milijona meterskih stotov rude, l. 1923 pa 19,3 milijonov. Zelo se je dvignilo pridelovanje sirovega železa, iekla in tračnic. Velepomembno je, kar se je v tovarnah doseglo z racionaliziranjem dela. Plače delavcev so se v ti dobi znatno zvišale, a kljub temu se je cena premoga znižala za 35%, cena papirja za 25%, cena električnih žarnic za 75%. Primanjkljaj v trgovski bilanci se ni mogel izenačiti, vsekako so se razmere zboljšale. L. 1923 je bila bilanca za 40% pasivna, zdaj še za 32%. Rastla je razlika med ceno sirovin, ki se uvažajo, in ceno izdelkov, ki se izvažajo, ljudje so torej nekaj zaslužili. Izračunano na vsakega prebivalca, se pri nas izvažajo več kakor v Nemčiji ali Češki in seve zdatno več kakor v manj industrializiranih državah, n. pr. na Madžarskem.

Težave.

Na drugi strani pa je naša produkcija vse preveč obremenjena. Finančni minister je opetovano obetal, da se bo davčno breme omililo. Sieghart priporoča vladi, naj poskrbi in pripomore, da bi se zopet prodajalo več avstrijskih vrednostnih papirjev in bi tako prišlo nekaj denarja v državo (ter bi se znižala obrestna mera). In potem nujno svetuje, naj se bolje varuje in hitreje izvršuje pravica (Sicherung und Beschleunigung der Rechtsdurchsetzung: to se pravi, naj se ne strmoglavijo, kar je tisočletja veljalo kot neoporečna pravica, n. pr. da kdor je hišo zgradil, je tudi njen lastnik — in naj se pravde ne vlečejo brez potrebe skozi leta in mesce.) Vse ljudstvo trpi na številnih postavah. Naj se ljudstvo pozove, da izreče k tem postavam svoje mnenje! Če se naj pomore gospodarstvu, je treba prisiliti, da štedijo tudi dežele in občine. Preveliki davki ovirajo produkcijo, potem pa učinkujejo posebno škodljivo še s tem, da tuji kapital ne mara v Avstriji nobenega podjetja. Kapital je pač rahla stvar (naši ljudje pravijo, kakor postrv). Če jo primeš, se ti izmuzne iz rok. Kdor opazuje borzne tečaje in počasno rast vlog v hranilnicah, mora tresti glavo, da se s kapitalom pri nas tako nespartmetno postopa. Treba je kapital privabiti, ne odganjati, le tako se pomore brezdelnosti.

Letošnji računski sklepi bank kažejo, da se dobiček industrije znižuje in da preostaja zmirom manj domačega denarja za prenavljanje in zboljševanje podjetij. Obenem pa kipijo izdatki države, dežel in občin. Naj se že odpravi nepotrebne urade in uradnike; preveč jih je še, naj se vsa uprava uredi preprosteje. Javnopravni aparat — državne in deželne oblasti — se morajo prilagoditi skromnim našim razmeram. Naj se s sredstvi davkoplačevalcev varčuje in naj se odstranijo politično strankarske ovire, ki so gospodarskemu pridobivanju na poti. Gospodarstvo ne more prenašati dosedanjega gmotnega in duševnega pritiska (ne-

sigurnost v obstoju in upornosti delavstva). „Naj te nasvete uvažujejo tisti, katerih se tičejo. Tudi druge države se borijo in imajo svoje težkoče, nas pa posebno teži zavest, da bi moglo biti vse drugače, ko bi ne bilo teh političnih borb. Rok ne smemo devati v naročje, če se je do zdaj delalo z vso silo, treba je tako delati naprej. Delati in ne obupati, naj bo geslo.“

POLITIČNI PREGLED

Vladna kriza traja primeroma dolgo. Glavni vzrok leži v neednosti vladnih strank in v kršč. soc. stranke še posebej. 16. t. m. je zasedal na Dunaju razširjeni odbor kršč. soc. stranke, da zavzame stališče k položaju. Med strankami vladne večine je več struj nego strank in še več kandidatov. Kmečka zveza je zahtevala, da se imenuje kanclerski kandidat, ki bi vodil pogajanja in povedal, kaj more dati in kaj ne. Zdelo se je, da v kršč. soc. stranki ravno v tej točki ni sporazuma. Tej zahtevi so se pridružili tudi soc. dem. Pretekli teden so prišla pogajanja med strankami na mrtvo točko, ker v odboru za višino najemnin ni prišlo do sporazuma, četudi se gre tukaj le za par grošev na mesec. Pozneje se je doseglo zopet zblizanje, da bo to sredo ali četrtek izvoljena nova vlada. Povod krizi je dal predvsem kršč. soc. Bauernbund, ki je na lastno pest stopil v zvezo z Landbundom in začel narekovati smernice za bodočo politiko vladne večine. So pa tudi zahteve kmetijcev po mnenju predvidenega zveznega kanclerja dr. Otona Enderja neizvedljive. Obe zvezi imata agrarno večino v vladni koaliciji in odklanjata vodstvo države po dunajskih kršč. soc. Ravno v tem je najti razlago, zakaj postane kancler deželni glavar Predarlške dr. Ender. Za Dunajem je Predarlška druga zvezna dežela, ki nima dolgov, dočim so vse druge zvezne dežele globoko zadolžene. To gotovo tudi nekaj pomeni. — Občinske volitve v Gornji Avstrijski so se vršile 14. t. m. v 508 občinah. Prinesle so prirastek glasov dvema strankama: kmečki zvezi in soc. dem. Izgube zaznamujejo predvsem kršč. soc. Volilo se je skupno 6700 odbornikov, od teh so jih dobili soc. dem. 1392 (prej 1180), ki imajo sedaj večino v 18 občinah (prej 12). Prirastek njihovih glasov znaša prilično 10.000. Prirastek mandatov pa je bil mogoč samo, ker se je volilo 256 odbornikov več. Soc. dem. so pridobili okrog 200, kmečka zveza okrog 100, vsenemci 50 in narodni socialisti 16 mandatov. — Preteklo nedeljo so bile v Gradcu občinske volitve. Soc. dem. so priborili 24 mandatov (prej 22), kršč. soc. 16, nacionalni gospodarski blok 7, gospodarska zveza stanov en mandat, tri druge stranke so ostale brez mandata.

Manjšinsko. Predstavniki Male antante so v Parizu setavili skupno spomenico o manjšinskem vprašanju. Spomenica navaja, da Jugoslavija, Romunija, Češkoslovaška, Poljska in Grčija ne morejo odobriti izprememb v postopanju manjšinske pritožbe in da ne pristajajo na nove ugodnosti, ki niso predvidene v manjšinskih pogodbah. — Romunsko notranje mi-

nistrstvo je izdalo odlok, s katerim odreja, da se morajo na Sedmograškem nemudoma odstraniti vsi napisi po javnih lokalih, v katerih se prebivalstvo pozivlja, naj govori samo romunsko. Dalje je naročilo vsem podrejenim uradnikom, da morajo pri občevanju s strankami uporabljati materinščino, ako stranke ne žele govoriti romunsko. Ta odlok je izzval veliko zadovoljstvo med sedmograškimi Sasi in sekelskimi Madžari, ki vidijo v tem dokaz, da hoče Romunija izvrševati napram narodnim manjšinam vse obveznosti, prevzete po mednarodnih pogodbah. — Prelat Kass je izjavil v Vratislavi o manjšinah: Ni nikako ogrožanje miru, če se reče, da krvavi tu rana, ki zahteva ozdravljenja in ki se mora poslabšati, če bi svetovni državniki ne imeli poguma, to reči svojim narodom. Če se nove države ne odločijo k velikopoteznosti, bi se morale na ta način povzročene eksplozivne sile prej ali slej obrniti proti njim. — Odboru Sveta Društva narodov za proučevanje manjšinskega vprašanja so predložile spomenice sledeče države: Kitajska, Nemčija, Avstrija, Madžarska, Bolgarija, Švica, Holandska, Estonska, Litevska, Grška, Romunsko, Poljska in Mala antanta. Da bi tudi Finska predložila svojo spomenico, se ne potrjuje. — Madžarska vlada je predložila glavnemu tajništvu Društva narodov daljšo spomenico o manjšinski zaščiti. Spomenica naglašava važnost zavoda za pravo zaščito manjšin z madžarskega stališča. Trianonska pogodba je spravila tri in pol milijona madžarskega prebivalstva (ki pa niso Madžari), to je 42 odstotkov današnjega števila duš na Madžarskem, pod tuje gospodarje. Razen tega je bilo odcepljenih mnogo prebivalcev, ki so bili nad 1000 let združeni z Madžarsko. Vse to bi bilo treba z revizijo mirovnih pogodb popraviti. — Poljska spomenica je slična spomenici Male antante.

Poljska. Maršal Pilsudski je pred tremi leti izvršil državni prevrat. Njegova in pozneje Bartlova vlada je izvršila velike reforme posebno na finančnem in gospodarskem polju: stabilizacijo valute, ureditev dolgov in proračuna. A kljub temu vlada ni imela parlamenta za seboj; ogorčeni nasprotniki vlade in Pilsudskega so bili predvsem židje, narodne manjšine, ki so zelo mnogoštevilno zastopane, vse stranke skrajne desnice in levice. Stranke se proti priljubljenemu maršalu niso upale nastopiti, pač pa so sebe proglasile za varuha in branitelja parlamentarizma. Prišlo je do obtožnice finančnega ministra, ker je prekoračil proračun. Za obtožnico je glasovalo nad dve tretjini poslancev. Potem je vlada predložila svoj načrt za spremembo ustave. Vodilna misel tega načrta je, postaviti državno avtoriteto na čvrstejšie temelje, dati predsedniku republike večji delokrog in odločilnejši vpliv na zakonodajo in izvršilno oblast in omejiti pravice parlamenta v korist vlade. Pisali smo že, da so stranke predložile svoje načrte o spremembi ustave in da se sporazum nikakor ni dal doseči. Nato je maršal Pilsudski v neobičajni obliki nastopil proti strankam in poslancem, ki so za resno delo popolnoma nesposobni. Bartlova

vlada je podala ostavko in novo je sestavil general Svitalski. V novi vladi so kar štirje člani, ki bodo napram parlamentu vodili politiko močne roke. Ni še pa gotovo, ali bo vlada razpustila parlament in razpisala nove volitve ali pa se bo parlament uklonil.

DOMAČE NOVICE

Vstopnice za pevsko prireditev v Borovljah so razen par stojišč razprodane.

Kazaze pri Dobri vasi. (Od občine.) Tukajšnje prebivalstvo brez razlike mišljenja je splošno iznenadeno nad pristanskim postopanjem večine občinskega odbora v zadevi dveh prošelj za sprejem v domovinsko zvezo. Prvi prosilec, ki je bil sprejet brez vsakega pridržka in ugovora, je tujka, ki ima zakonito gostilno, kamor zahaja naša mladina. Seve glavno je, da je „fortschrittlich“. Drugi prosilec, ki je bil odklonjen, je domačin in od svojega rojstva v občini, delaven in skrben gospodar, ki gotovo nikdar ne bo padel v breme občini. Ima pa to veliko napako, da je Slovenec. Sicer pri nas to nič ni novega, zakaj od plebiscita sem imamo beležiti že več takih slučajev. Tukaj se praktično izvaja tista neka enakopravnost, ki jo imajo Nemci vedno na jeziku in jo trobijo v svet, da bi verjel v njih širokogrudnost in pravičnost. Pa nimajo dosti uspeha v svoji širokoustnosti, ker svet jih že predobro pozna. Pri nas ima tujec vse pravice, domačin pa nobenih. In tega je kriv zapeljani in zaslepljeni del našega naroda, ki pljuje v lastno skledo.

Rožek. (Tri nesreče v enem dnevu in most.) Nesreča ne počiva nikoli! Minuli torek 16. aprila je pogorel v Rožeku grajski skedenj, kjer je več revnih družin imelo shranjeno svoje orodje in krmo za živino. Zažgali so otroci, ki so netili pod skednjem. — Isti dan je umrla mlademu Čavniku v Šmartnu njegova žena v beljaškem sanatoriju. Prepeljali so jo na dom in v četrtek 18. aprila ob veliki udeležbi rožeške in pečniške župnije, čg. župnika iz Pečnice in dravskih pevcev ter rožeške požarne brambе položili v prerani grob. Težko prizadetemu možu in staršem naše sožalje! — V Brezju je isto torkovo jutro umrl 43 let star finančni uradnik Anton Schram, doma iz Češkoslovaške. Ponižnega, delavnega in vernega moža so vaščani spoštovali. Zapušča vdovo in več otrok. — Zakaj pa hitro, ko počasi tudi gre! To velja še prav posebno pri našem rožeškem dravskem mostu. Delajo na njem že tri mesece in še ni dograjen. Sedaj čakajo na traverze, ki jih šele vlivajo, kakor pravijo bolj ostrji jeziki. Nekdo je celo dejal, da so morali rudo šele kopati. Medtem odmorom pa nekaj vojaških pionirjev razstreljuje stare pilote.

Celovec. (Razno.) Pri celovškem mestnem gledališču je zaposlenih 145 oseb. Igralci dobijo na leto skupno okrog 250.000 S plače. — Heimatschutzovega zborovanja v Št. Vidu ob Glini dne 14. aprila se je udeležilo okrog 1300 ljudi. — 9. aprila je nastal na gozdni parceli Albina Žnidarja v Šmarjeti pri Kotmari vasi požar, ki je zavzel obseg 1800 kvadratnih me-

PODLISTEK

Ivan Hribar:

Moji spomini.

Bivši ljubljanski župan Ivan Hribar je napisal svoje spomine. Izšli sta dve knjigi, kojih vsaka obsega nad 500 strani. Knjigi sta opremljeni z mnogimi slikami. Mogoče je kupiti samo obe skupaj in staneta 200 Din. V 1. delu popisuje pisatelj svoje spomine od l. 1853 do l. 1910, v 2. delu od l. 1910 do l. 1923. V 2. delu pisatelj obširno — na 47 straneh — govori o koroškem plebiscitu oz. o Koroški sploh. Že zato je umestno, da tudi naš list poroča o Hribarjevih Spominih.

Posebno zanimiva je 2. knjiga, ker govori o najnovejši dobi, za nas zlasti še zato, ker tako obširno govori o Koroški. Pripomniti je treba, da imajo razna poglavja v 1. delu, kar je pri spominih naravno, zelo strankarsko obilnejše. Opisujejo se strankarski boji, ostro je načrtano pisateljevo nasprotje do njegovih političnih nasprotnikov. V obeh delih pa stopa v ospredje pisateljevo slovensko in slovansko čustvovanje.

Nima pomena na tem mestu spuščati se v vse podrobnosti obširnih spominov. Samo par drobtin hočemo izluščiti. — Iz srca se mora čitatelj nasmejati, ko bere naslednji dogodek iz pisateljevega dijaškega življenja. Pisatelj je bil prvo leto v Ljubljani. Tedaj so ga nekoč njegovi tovariši-dijaki imenitno potegnili. Pisatelj pripoveduje: „V adventu je bilo in v Šenklašču so bile vsak večer nemške litanije. Gospodinja nam je ukazala, da moramo hoditi nanje. Predno sem šel prvič v cerkev, so me poučili moji sostanovalci, da se mora pri litanijah odgovarjati z „Britle brus“, češ da je to po nemški ravno toliko, kakor „Za nas Boga pros!“ Gledal sem jih debelo in jim nisem verjel. Ko sem pa prišel v cerkev in sem na lastna ušesa slišal — vsaj zdelo se mi je — da ljudje res tako odgovarjajo, spustil sem se tudi jaz v glasno odgovarjanje. Moji spremljevalci iz stanovanja so se že v cerkvi muzali. Ko smo pa iz cerkve prišli, so se mi smejali, da bi se bili skoraj po cesti prekucevali. Sedaj sem šele videl, kako so me potegnili in od tega časa sem bil previdnejši.“

Pa kakor rečeno: mnogo zanimivejši je 2. del. Pisatelj popisuje svoje potovanje na Rusko, na Bolgarsko, v Srbijo, v Pariz. Povsod se je sešel z vodilnimi osebnostmi. Ko se je

začela vojna, so ga internirali. Dasi mu niso mogli dokazati nobene krivde, so ga konfirirali v Abtenau na Solnograškem. Tu je ostal dve leti. Nekoč je na nekem sprehodu, ko je bil v Abtenau, nemškimi vaščanom-kmetom pravil o svoji ožji domovini. O Ljubljani niso vedeli ničesar. Neka mlinarica je omenila, da mora biti daleč „hinter'm windischen Land“. Ljudje na Solnograškem Koroške ne imenujejo drugače kot „Das windische Land“ ali kratko „s' Windische“. Pač spomin na one čase, ko je še cela Koroška bila slovenska. Zato jo Nemci onstran Tur še zdaj imenujejo „Slovenja dežela — Das windische Land“.

„Reševanje“ Koroške od strani tedanje „Narodne vlade“ v Ljubljani smo občutili na lastni koži. Vendar je naravno, da je za vsakega Korošca poglavje o Koroški najmikavnejše.

Eno moramo Iv. Hribarju priznati, da je neupogljiv, kremenit značaj. Značajan mož, kakor ga opisuje v 1. delu na strani 391: „Le neznačajnej izpreminja svoje nazore, kakor mu bolje kaže. Značajan človek pa gre trdno in nemoteno po poti, ki ga ima pripeljati do zmage, ki je po njegovem prepričanju vredna naporov življenja.“

trov. Škoda znaša 500 S. — 3. novembra preteklega leta so se pri Majerju v Škocijanu stekli. Ob tej priliki je Matija Vilčnik iz Vernberga zabodel z nožem v hrbet nekega Običa. Vilčnik je dobil 1 leto strogega zapora. Tožba proti drugim teče posebej. — Šimen Novak v Beli je na priporočilo svoje žene ukradel posestniku Kobancu vola in ga prodal mesarju. Pozneje ga je plačal. Oktobra 1928 je grozil Vigočniku v Apačah, ki ga je nato ovadil. Pozneje se je kregal z orožnikom Schluderjem in ga sunil s pestjo v prsa. Obsojen je bil na 3 mesece zapora. Tudi njegova žena je dobila nekaj zapora. — 13. aprila so zabeležili na Koroškem 8256 podpiranih brezposelnih. Število je v teku enega tedna padlo za 1347 podpiranih. — Potniški zrakoplov vozi iz Celovca v Benetke vsak pondeljek, sredo in petek ob 17. popoldne, na Dunaj vsak torek, četrtek in soboto ob 11. dopoldne. Vožnja do Gradca stane 35, do Dunaja 75 in do Benetek 125 S. — Ana Mautz v Škofičah je zaduhala 9. t. m. zvečer zasmodino. Šla je pogledat na skeden in našla tam fanta, ki se je pri ognju grel in kuril s slamo in senom. Ogenj se je dal pravočasno pogasiti, fant pa je zbežal. Orožništvo je prijelo posestnikovega sina Franca Markoviča iz Št. Ilja, ki se je pijan in pretepen hotel nekoliko ogreti. — Do Schrottenburga ob Vrbskem jezeru sta se z avtomobilom pripeljala iz Beljaka moški in ženska. Pozneje so se v gozdu nad gradom slišali strelji. Roza Weiss iz Beljaka je imela strel v srce, Alfred Felzmann z Dunaja pa v glavo. Oba sta bila mrtva. Pravi povod samomora ni pojasnjen. — Paroplovna družba Vrbsko jezero ima v prometu 12 parnikov. Od 14. t. m. dalje vozi parnik do Poreč in sicer ob 13,53 in 15,53. — Celovski rešilni oddelek je dobil nov rešilni avto, i stane 21.000 S. — Izpiti za pripravljavnico na učiteljsko se pričnejo 25. junija ob 8. dopoldne. Prošnje je vložiti do 1. junija pri ravnateljstvu. — Posvečenje dr. Gregorja Rožmana v škofa bo 14. julija t. l. v ljubljanski stolnici. Posvečenje bo izvršil g. knezoškof ljubljanski dr. A. Jeglič, sopsvečevalca pa bosta gg. škof lavantinski dr. A. Karlin in dr. A. Heffer, škof krški. — Prošnje za sprejem v Marijanišče je treba vložiti preko župnih uradov do 10. junija. — 12. maj je letos materinski dan. — Od 18. do 25. aprila se je mudil v Celovcu cirkus Kludsky, eden največjih cirkusov na svetu, ki ima nameščenih 500 ljudi, 150 lastnih voz, lastne loko-in avtomobile, 700 živali: 25 slonov, 100 levov, 100 tigrov, 30 medvedov, 30 velblodov, 20 ceber, 200 konjev in vse mogoče druge živali; med temi je tudi 3500 kg težek povodni konj. Utaboril se je v Št. Rupertu poleg ljudskega kina in je moral plačati za svet 1000 S in 4000 S veselicega davka. Predstave so bile vsak dan ob 8. zvečer, menažerija pa od 9. dopoldne do 7. popoldne odprta. Cirkus ima okrog 6000 sedežev in bo imel skupno okrog milijarde K dohodkov, če bo obisk dober. Nastope živali in menažerijo si je vredno ogledati.

Št. Vid v Podjuni. (Smrt.) Preteklo nedeljo ne 14. t. m. se je premikal velikanski sprevod navzgor na idilično pokopališče v Št. Danijelu. Nesli smo telesne ostanke Prunčeve Mice k zadnjemu počitku. To udeležbo si je rajna Mica zaslužila. Bila je kinč fare, krasen zgled za neporočene, polna dobrih del in čednosti. Na njo se je mogel obrniti izrek sv. pisma: Blagor tistim, ki v Gospodu umirajo, ker njih dobra dela gredo za njimi. Pri svojih 67. letih je mogla rajna o sebi reči, da je izpolnjevala geslo, ki bi imelo biti vodilo za vse ljudi: Z zelenim venčkom devišstva ali pred poročni oltar ali v grob. Pokojna, kljub dolgoletni nadihu, je bila delavna kot mravlja, prijazna do vsakega in zato jako priljubljena, je bila tudi prednica mrtvaške bratovščine spodnje fare. V ganljivih besedah je domači g. župnik slikal njeno vzgledno življenje in njeno junaštvo v prenašanju križev; moški pevski zbor pa je v slovo na grobu zapel poslovilno pesem. Vsa župnija bo Prunčevo Mico ohranila v najboljšem in trajnem spominu. Naj v miru počiva!

DRUŠTVENI VESTNIK

„Po domačam!“

V vasi pod Žingarco živi očka, vesel in dobrohoten. Njegov je izraz: koj po domačam; in če bi možina vedel, da je v tem izreku resnice in modrosti več kot v velikem kupu knjig,

ki hočejo razlagati naravo podeželskega ljudstva in modrujejo o narodnosti in drugih takih pojmi, bi bil nase kaj ponosen. In če bi mi vsi razumeli, da je vse naše stremljenje, naše želje in prošnje čudno sorodno želji, da naj je vse po domačam, bi bilo v nas morda več samozavesti.

Recimo, da bi bil Celovec čisto slovensko mesto in imel polno slovenskih milostljivih frajlic in gospá in celo vrsto elegantnih gospodičev, ki bi govorili slovenski. Verjemite, potem bi to vsaj v jedru še čisto zdravo nenemško ljudstvo ne obstajalo več, ker bi nas pokopalo naše mesto. Da bi prišla med nas kaka mestna družina in kritikovala našo domačijo ter hvalila vse, kar je moderno! Saj bi jej mi ne znali ali ne upali povedati, koliko je pri nas na deželi lepote: Da je v eni sami naši domači pesmi več lepote duha in melodije kot v sto mestnih operetah in koncertih; da je v našem besedniku na primer, ki je nastopal pri ženitovanjih in pri tem za boren kruh v pesmi obiral vse navzoče goste, bilo ravno toliko umetnika kot v mestnem komponistu, ki si pusti svoje proizvode tiskati in se občinstvu do tal priklanja v gledališčih. In vendar je temu tako! Pri igralcih in igralkah naših iger je često več umetnostnega pojmovanja kot v mestnih „Heldentenorjih“ in „primabalerinah“ velikih teatrov. Če ste videli pristno solzo v očeh igralca, ki naj v vlogi joka in naravno rdečico na licu igralka, potem priznajte! Škoda je, da so v Gozdanjah opustili svoje pasijonske igre; del našega življenja so bile in zato jih pogrešamo. Nekje v Podjuni imajo staro težko skrinjo, ki je nekoč shranjevala zaklade dedov in babic, v kateri je skrival še stari oče balo za svojo hčerko in mati pa ženitovanjsko svojo obleko in avbo in nidrc svoje noše. Sedaj pa ta skrinja počiva zaprašena pod streho, v hiši pa se šopiri novodobni politiran „kosten“. Na Zili pa še živi stara mati, ki ti pokaže pri poživljanju svojih snominov v svoji „banki“ narodno nošo „svavencle“, staro par sto let, in poleg nje za-

Steckenpferd-Lilienmilchseife:

Skriven vonj, snežnata pena in neprekosljiva milota, so znaki tega idealnega mila za gojitev polti. pat. 1. 1. 1914. 1. 1. 1914. 1. 1. 1914.

paziš njen poročni venec, pripravljen za njeno zadnjo pot. Nebesa zažarijo v njenih svetlih očeh in tedaj imaš pred seboj zlato našo mater. Tu in tam pa zopet najdeš sivolasega deda: s „čedro“ v ustih presedeva dneve pred hišo ali pri čebelah ter gleda in študira. In če ga znaš pregovoriti, ti bo začel pripovedovati o starih časih: Da je bilo nekoč prijetnejše v „ješpiču“ za prostim ognjiščem, da je bila obleka iz domačega platna trpežnejša, da je bil gozd in gora in reka polna življenja bajnih bitij, da je znala stara Urša boljše zdraviti od tega dohtarja, da je bil nekoč naš kmet gospod in je znal prezirati mesto in njegov duh! Če bi naš ded vedel, da se je s svojim govorom o ljubezni do domačije dotaknil naše najbolj skeleče rane, če bi on vedel, da nas je s svojo tožbo po starih časih obdolzil veleizdaje na domačiji prednikov! Sicer pa maščuje našo veleizdajo nad nami usoda sama in mladi rod je že danes nezadovoljen in izgublja trdna tla svojih pradedov. Bil bi dedov očitek umesten kot je iskrena zahteva predarlskega deželnega glavarja po omejitvi tujškega prometa v Avstriji: Glavar bo sedaj postal najbrž naš kanclar in sama ta misel njegova je tega vredna; naš ded pa je zadovoljen, če ima le tobaka za svojo čedro. Mi pa se v svojem interesu še tesneje oklenimo naše domačije zemlje in misli.

GOSPODARSKI VESTNIK

Prodaja živine.

Poljedelsko ministrstvo je ustanovilo urad za posredovanje pri prodajanju klavne in plemenske živine. Ta urad bo nadzoroval ves živinski promet v državi sami in promet v inozemstvo, potem pa pojde urad vsem tistim, ki se zanimajo za našo živino, na roke. L. 1928. se je v Avstrijo uvozilo 14.000 glav plemenske živine. Ko zamore vlada izvajati nek pritisk na žganjarne in cukrarne, je upati, da se tem potem proda l. 1929. kakih 5—6000 volov in 5000 krav več iz domače živinske zaloge. Pri centrali se ustanovi tudi posvetovalnica, kjer se bodo dobivala potrebna pojasnila in kamor se bodo ljudje obračali s pritož-

bami. Priglašalo in posredovalo so bo tudi pri kmetijskih glavnih korporacijah, to je v Celovcu pri kulturnem svetu. Tu se za ta posel nastavi poseben poslovodja in se mu prideli pisarniška moč. Naznanjalo se bo po okrajnih zaupnikih, na katere bo treba polagati posebne pozornosti, ker se mora javljati ne samo število, marveč tudi kakovost živine, ki je na prodaj. Po sodnijskih okrajih se bodo vršila posvetovanja županov in se bodo k temu pritegnili predsedniki krajevnih kmetijskih društev. Splošno naj bi se naznanjanje vršilo pri ljudeh, ki izpostavljajo živinske potne liste. Ministrstvo da za glavni urad pri kulturnem svetu 7800 S, zaupnikom na dan, če poslujejo, 20 S. Da se načrt takoj izvede, se je prevzel kot poslovodja g. Kohlmeier od živinske novovečevalnice. Poljedelski minister bo poiskal kupce, zaupniki pa morajo skrbeti, da se dobi potrebna živina. Vpraševanje je, če ta aparat ne bo predrag. Iznebiti pa se je treba prekupčevalcev. Zato pa so potrebni zaupniki, ki so zmožni živino uvrščevati po kakovosti, in to uvrščevanje se mora vršiti po vsi deželi enakomerno. Potem bom šele izvedeli, kakšne cene se dobijo. Zaupniki bodo morali hoditi od hleva do hleva, da pregledajo priglašeno živino. Tako se upa, da bo mogoče spraviti odvišno živino na trg, oziroma v denar.

Kmetje in uradniki. Uradnik je kmetu slab prijatelj. Ne pravimo, da je preobilno plačan za svoje delo, ali tisto se mora uradnikom tembolj očitati, čimmanj je med njimi kmečkih sinov in se nastavljajo mestni sinovi, da nimajo pojma, kako trd je kruh, ki ga kmet je. Ko se je uradnik pri vsaki priložnosti, in ravnokar pred božičem, zopet repenčil proti državi, se je moralo vsakega prijatelja ljudstva polotiti ogorčenje. Pred dnevi se je zgodilo nekaj nečuvvenega (Kärntner Tagblatt 12. jan.): Predsednik koroške notarske zbornice se je čutil prisiljenega, gorko prijeti urad, ki meri naše pristojbine. Dr. Klauss v Beljaku piše: Ko vse naše ljudstvo težko trpi pod posledicami vojne, in mali posestnik, ki je že posekal svoj gozd, ne more prodati živine, ko ne ve odkod vzeti denarja, da krije stroške, ter je prisiljen najemati si denarja na hipoteko, je v Celovcu urad, ki je spal zadnjih 14 let: ta urad je pristojbinski urad. Ta oblast predpisuje v slučajih konventiranja — zamenjavanja dolga napram drugemu, ki se nižje obrestuje — v slučajih, v katerih so se vestni notarji in odvetniki posluževali po postavi določenih udobnosti (da pri takem zamenjavanju posojila ni treba več dolžnih listin kakor prvič kolekovati), predpisuje strankam povišanje pristojbine (tako se imenuje čutna pristojbinska kazen), ne da bi se zmenil za to, da se je postava o konvertiranju razlagala od toliko in toliko juristov drugače, nego jo razlaga referent za pristojbine, ne oziraje se na to, da so jo notarji, ki so spisali listino, javili za odmerjenje pristojbine, da torej nihče ni nameraval prikrajšavati države. Stranke se tako kaznujejo, ker so jim hoteli zastopniki prihraniti neke pristojbine, o katerih mislijo, da jih niso dolžni plačati, ko so vendar tudi preštudirali dotično postavo, a so seve prišli do drugega zaključka kakor dotični referent. Naj bi ta gospod pomislil, da s tem nalaga ljudem visokih stroškov za pravno zastopstvo, ki jim neopravičeno narastejo. Predpisavanje pristojbinskega urada popolnoma nasprotuje zagotovilo, ki jih je dajal opetovano finančni minister poslancem. Za to je v interesu vsake stranke, ki dobi predpisana taka plačila, da pusti predpis pregledati po svojem zastopniku, predno plača. Ako se ne bo kmalu začelo drugače predpisovati pristojbine, bo treba, da poslanci zabranijo, da ne bo neki urad onemogočil namero postavodajalca. — Kako je mogoče, da se državni urad postavi na takšno stališče? Treba bo tirjati in skrbeti, da v urade pride primerno število ljudskih sinov, ki poznajo trpljenje ljudstva in imajo z njim kaj usmiljenja.

Beljaški trg. Beli ohrovt 80, rdeče zelje 100, kapus 80, karfijol 140, korenje 80, pesa 100, čebula 60, česen 160, špinača 160, krompir 26 g za kg; jabolka 140, goveje meso 3,20, telečje 3,40, svinjsko 3,60, ovčje 2,60, prekajeno 4,60 S za kg; liter mleka 44 g, sladke smetane 4, kisle 2,40, čajno maslo 6,40, maslo za kuho 5,20, skuta 1,60, strd 6 S za kg; jajce 15 g.

Borza. Dunaj, 23. aprila 1929. Dinar 12,48; dolar 710,75; nemška marka 168,50; lira 37,22; češka krona 21,03.

Ljubiti svoj narod je krščanska dolžnost!

RAZNE VESTI

Drobne vesti. Največja avstrijska tovarna čevljev, „Beka“, je zašla v denarne težkoče. Dolgovi znašajo 2 milijona S. Bratje Klein so zaprosili za prisilno poravnavo. — Med domovinsko brambo in soc. dem. je prišlo v Knittelfeldu do spopada. 6 oseb je bilo težko ranjenih. — V naši državi je bolniško zavarovanih 1.850.000 ljudi, z družinskimi člani preko 4 milijone, to je preko polovice prebivalstva. Prispevki znašajo 14 odstotkov zaslužka. V enem letu se vplača v blagajne 413 milijonov S. Dajanje blagajn za bolezni znašajo na leto 155 milijonov, upravni stroški 28, penzije 37, brezposelne podpore 86, zasilne podpore 49, starostne podpore 33, penzije javnih nameščencev 428 milijonov S. Skupno stane socialno skrbstvo naše gospodarstvo na leto okrog ene milijarde šilingov. Vsekakor zelo težko breme, pod katerim ječijo vsi stanovi. — Češkoslovaška: V Košicah se prične obravnava proti 19 ljudožrskim ciganom radi 6 umorov. Umrjeni so bili skuhani in snedeni. Zaslišanih bo okrog 100 prič. Sodni spisi tehtajo 4 in pol stota. Porotnikom bo stavljenih 1800 vrašanj. — Na Moravskem so zaprli 47letnega čevljarja Fr. Novotnyja, ki je dosegel rekord v ženitovanjskih sleparijah. Kakor poročajo listi, je imel 200 nevest, katere je vse materijelno izropal. Zadnji čas je izvabil od njih nad 150.000 Kč. — V dolini reke Aosta v Italiji se je v bližini istoimenskega kraja odtrgal s hriba 150 m širok plaz ter zasul večjo naselbino; tri hiše so popolnoma izginile. Katastrofa je zahtevala 10 človeških žrtev. — V Ukrajini so vsled tavanja snega in ledu skoro vse reke prestopile bregove. Obširne pokrajine in številni kraji so pod vodo. Najbolj prizadet je Pavlograd, kjer so valovi odnesli 200 hiš. — V bližini postaje Halle pri Bruslju v Belgiji je zavozil pariški brzovlak v neki tovorni vlak. Pod razvalinami vagonov so našli 11 mrtvih in 18 težko ranjenih potnikov. Vzrok strašne nesreče je strojevodja, ki je prezrl znamenje „stoj“. — V bližini Kalgana na Kitajskem je eksplodiral bencinski tank. Ubityh je bilo 17 oseb in 26 težko ranjenih.

V Brazilijo se je v juniju preselilo 17 kmečkih družin, ki so bile na stroške braziljanske vlade naseljene v državi Minas Geraes. Poročila pravijo, da so zadovoljni. 30 družin se še sprejme. Na vsakem posestvu se nahaja stanovanjska hiša s 4 sobami in kuhinjo s pečjo. Naseljenci imajo sledeče ugodnosti: v prvih šestih mesecih dobijo denarno podporo približno 41 S za nakup perutnine, orodje, semena in sadike, zdravila, zdravniško pomoč in plačo za delo pri javnih napravah. Vsako posestvo ima 2 ha pripravljene zemlje, ki stane od 4100 do 4510 S. Kupnina se odplačuje v letnih obrokih, in sicer na ta način, da odda naseljenec vsako leto 20 odstotkov svojih pridelkov kot takšnih ali v zlatu. Stroške selitve nosi država. Potrebno pa je, da ima vsak izseljenec s seboj najmanj 2000 S. V poštev pridejo samo zdrave in močne kmečke družine, sestojede iz najmanj treh dela zmožnih oseb (mož, žena, otrok nad 12 let star). Številnejše družine imajo prednost. Prošnje je poslati na Wanderungsamt, Wien, I., Herrengasse 23. Z vložitvijo prošnje pa še ni rečeno, da pride prosilec za izselitev gotovo v poštev. Zato naj nihče svojih stvari prej ne prodaja, predno prošnja ni rešena in predno ne dobi poziva, da se pripravi za selitev.

RADIO-PROGRAM

Od 26. aprila 1929 do 1. maja 1929.

Petek (26. aprila). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved, reproducirana glasba. 13.30: Borzna poročila. 17: Koncert Radio-orkestra. 18.30: Gospodinjska ura. 19: Francoščina. 19.30: Iz glasbenega sveta. 20: Pevski solistični večer. 21: Koncert Radio-orkestra. 22: Poročila in časovna napoved.

Sobota (27. aprila). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved, reproducirana glasba. 13.30: Borzna poročila. 17: Koncert Radio-orkestra. 18: Nemščina. 18.30: Zgornji Jadran. Propagandno predavanje v nemškem, slovenskem in češkem jeziku.

19.30: O primerjajočem veroslovju. 20: Koncert pevskega kvarteta Glasbene Matice. 21: Koncert Radio-orkestra. 22: Poročila in časovna napoved. 22.15: Sprehod po Evropi.

Nedelja (28. aprila). 9.30: Prenos cerkvene glasbe. 10.30: O sadjarstvu. 11: Koncert. 15: Jalen „Dom“, izvajajo člani nar. gled. 16: Humoristično čtivo. 16.30: Kvartet Dravske divizije na pihala. 20: Koncert godbe Dravske divizije. Vmes poslovljni večer g. Rogoza, čl. nar. gled. 22: Poročila in časovna napoved.

Ponedeljek (29. aprila). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved, reproducirana glasba. 13.30: Borzna poročila. 17: Koncert Radio-orkestra. 18.30: Česčina. 19: Francoščina. 19.30: O raku maternice. 20: Dvorakov večer, izvaja Radio-kvartet. 22: Poročila in časovna napoved.

Torek (30. aprila). 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved, reproducirana glasba. 13.30: Borzna poročila. 17: Koncert Radio-orkestra. 18: Zgodovina Slovencev. 18.30: Zur Gegenstandstheorie der Persönlichkeit. Znanstveno predavanje v nemškem jeziku, vseuč. prof. dr. Veber. 19: Nemščina. 19.30: Naše sosednje države. 20: Pregelj: Azazel, izvajajo člani nar. gled. — Radio-orkester. 22: Poročila in časovna napoved. 22.15: Sprehod po Evropi.

Sreda (1. maja). 11: Koncert. 12.30: Reproducirana glasba. 13: Časovna napoved, reproducirana glasba. 13.30: Borzna poročila. 17: Koncert Radio-orkestra. 18: Pravljica ura. 18.30: Iz rastlinstva. 19: Srbohrvaščina. 19.30: Pomenki o železu in jeklu. 20: Delavski večer. 22: Poročila in časovna napoved.

Radio-amaterjem na Koroškem. (Dopis iz Globasnice.) Na poučne dopise v „Koroškem Slovencu“ se je oglasilo v uredništvu tudi naše izobr. društvo, da bi si nabavilo radio, ako bi ta naprava ne stala preveč denarja. Dobili smo trielektronski aparat „Triophon“ inž. Josipa Sliškoviča s tremi izbranimi Philipposovimi elektronskimi, slušalko, jako občutljiv zvočnik, žarilni akumulator, anodno baterijo in ves materijal za visoko anteno. Zraven jako natančen pouk, kako nam je vse to postaviti in kako ravnati z aparati. Tudi smo dobili posebno tabelo iz rok inž. Sliškoviča, po kateri naj iščemo evropske postaje. Vse kompletno nas stane kakih 270 šilingov. — S poslano napravo smo izredno zadovoljni. Mi poslušamo kar na zvočnik celo vrsto evropskih postaj, n. pr.: Ljubljano, Dunaj, Budimpešto, Milano, Rim, Neapel, Breslau, Berlin, London, Katovice, Prago, Brno, Köln, Nürnberg, Leipzig, Langenberg in še mnogo drugih. Ljubljano čujemo prav dobro tudi v zvočniku cel dan do nekako 8. zvečer. Slišimo predavatelje ali pevce, kakor bi stali pred nami. Po 8. uri pa začne aparat hreščati in včasih nam celo Ljubljano kar izgine. Ko pa istočasno čujemo izborni n. pr. Rim, Milano, Berlin, Neapel, Dunaj itd., ki so vendar veliko

PEVSKA SLAVNOST

V BOROVLJAH.

V NEDELJO, DNE 28. APRILA

se vrši

v dvorani trškega kina v Borovljah ob 3. uri pop. pevska slavnost:

NAŠA KOROŠKA V PESMI.

Nastopi dvanajst moških pevskih zborov Koroške s skupno 150 pevci.

SPORED:

1. Vsi zbori: Njav čriez jizaro, Jes s'm an burn pavr.
 2. Tekmovanje posameznih zborov s svojimi narodnimi pesmimi.
 3. Govor o naši koroški narodni pesmi.
 4. Vsi zbori: Pojdam pa v rute, Jes pa ano kajžico 'mam.
- Prijatelji naše narodne pesmi iskreno vabljeni!
Slov. kršč. socialna Zveza za Koroško.
Predprodaja vstopnic pri g. Štefanu Krainerju, puškarju v Borovljah.
Vstopnina od 60 grošev do 1 S 20 g.

bolj oddaljeni od Ljubljane, tedaj smo takoli bili na jasnem, da tu ni iskati vzroka v aparatu, marveč drugod. In dobili smo od inž. Sliškoviča pojasnilo, da je ta pojav znan tudi pri raznih drugih postajah, a proti temu ni leka, dokler ostanejo sedanje valovne dolžine. Ljubljano namreč začnejo zvečer motiti postaje, ki imajo skoro isto valovno dolžino. Tako postaji Budimpešta in Augsburg, ki zvečer pošiljata s polno energijo, da se nam ta sama še ne javi, pa je močna dovolj, da Ljubljano potlači. Moramo pač poslušati Ljubljano takrat, ko je druge postaje ne motijo, a ko jo motijo, se moramo zadovoljiti z drugimi postajami po Evropi, ki jih izborni čujemo okoli 25. — Naša Koroška je glede radija po večini težko pristopna. Treba je velikih aparatov, ki so jako dragi, ako hočemo čuti večje število postaj. Mi tu pa čujemo z malim aparatom našega rojaka in smo srečni, da smo se bili obrnili na pravi naslov. Isto priporočamo vsem Koroščem.

NAZNANILO!

Otvoril sem med pošto in kolodvorom

**v Sinči vasi
novo trgovino
z mešanim blagom.**

Centj. odjemalcem in kupovalcem se za obilen obisk priporočam

FRANC MORY.

61

Vabilo

na

XVII. redni občni zbor

živinorejske zadruga za žitaro vas in okolico, reg. zadruga z omejenim poročtvom, ki se vrši na

**Vnebohod, dne 9. majnika, ob 10. uri
dop. v Društvenem domu v Žitari vasi.**

Poleg običajnega dnevnega reda se bo ob tej priliki sprejemala tudi živina na pašo, in sicer na planine „Belcarca“, „Goli vrh“ in „Kočna“. Sprejelo se bo skupno 170 glav gov. je ži in 100 ovc. Konj se ne sprejema o. Ta dan je treba plačati pol planišine, ker je le s tem mogoče zagurati pašo. — Ker se bo razpravljalo o važnih zadevah, pričakuje obilno udeležbo ODBOR.

59

VABILO!

Hranilnica in posojilnica za Št. Štefan na Zili in okolico, reg. zadruga z neom. zavezo, bo imela

dne 5. majnika t. l. ob 11. uri dop. pri p. d. Korperju v Št. Štefanu na Zili v hranilničnih prostorih

svoj

letni občni zbor

s sledečim sporedom:

1. Poročilo o delovanju zadruga v letu 1928.
2. Računski zaključek za leto 1928 in poslovanje o razdelitvi čistega dobička.
3. Volitev novega odbora.
4. Razno.

K obilni udeležbi vabi NAČELSTVO.

Ako bi ob 11. uri ne bilo zadostno število združnikov, se bo eno uro pozneje pravilno sklepalo brez ozira na število pričujočih združnikov.

62

Vabilo

na igro

MIKLOVA ZALA

ki jo uprizori Izobraževalno društvo v Št. Janžu v soboto, dne 4. majnika, ob 7. uri zvečer

in v nedeljo, dne 5. majnika t. l. ob 2. uri pop. pri Tišlarju v Št. Janžu.

Prijazno vabi

ODBOR.